

кожної окремої підприємницької структури в залежності від специфіки її діяльності.

Список літератури.

1. Маркетингова політика підрозділу. URL: https://pidru4niki.com/77573/marketing/zapasi_nezavershenogo_virobnitstva
2. Супрунова І., Боярський Ю. Незавершене виробництво: оцінка та облікове відображення. Міжнародний збірник наукових праць. № 2 (20). С. 459-460. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4770/1/45.pdf>.
3. Методи списання запасів: розрахунок, бухгалтерський і податковий облік. URL: <http://cons.parus.ua/d.asp?r=03ZEVc9ff63c114e9c4c178e50bd0a19969b9>.

УДК 338.2

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ З ВАНТАЖОПЕРЕВЕЗЕННЯ

Бондарчук О.М. к.т.н., доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Царенко А.В.**, здобувач, Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна.

Вступ. Автомобільний транспорт є однією з основних складових транспортної системи України. Він виконує 90% об'єму пасажирських перевезень, 80% вантажних перевезень економіки країни.

При цьому автомобільний транспорт використовують у всіх галузях господарства: за його допомогою здійснюють місцеві, міжміські та міжнародні перевезення промислових і сільськогосподарських вантажів, а також вантажів для торгівлі й будівництва. Автомобільний транспорт тісно пов'язаний з роботою залізничного, авіаційного, морського та річкового транспорту, він є одним із найбільш поширених засобів сполучення на малу віддаль. Широко застосовують і для транспортування вантажів на далеку віддаль, оперативної їх

доставки, зокрема продуктів, що швидко псуються, вантажів, незручних для перевезення іншими видами транспорту [1, 2].

Мета дослідження. Використання автомобільного транспорту завершується у сфері обігу суспільного продукту. На відміну від галузей матеріального виробництва питома вага використання сировини чи напівфабрикатів при перевезеннях не значна. Предметом праці на транспорті є готова продукція різних галузей виробництва, яка потребує переміщення [3].

Калькулювання вартості перевезень є важливим засобом для проведення якісного аналізу витрат транспортних підрозділів підприємств та обґрунтування проведення організаційно-технічних заходів. До вартості перевезень включаються витрати трудових і матеріальних ресурсів, витрати на відтворення транспортних засобів та інші поточні витрати, пов'язані із здійсненням перевезень - безпосередньо обумовлені технологією та організацією процесів перевезень вантажів або пасажирів [4].

Матеріали та методи. Можна виділити такі основні групи витрат підприємства автотранспорту [5]:

Таблиця 1

Класифікація витрат автотранспорту

Класифікаційна ознака	Вид витрат	Сутність витрат
За технологічним призначенням	Основні	Безпосередньо пов'язані з переміщенням вантажів автомобільним транспортом (витрати на основну заробітну плату водіїв з відрахуваннями на соціальне страхування, паливо, мастильні та інші експлуатаційні матеріали, на відновлення і ремонт автомобільних шин, амортизаційні відрахування по рухомому складу)
	Накладні	Пов'язані з підтримкою рухомого складу в експлуатаційному стані (витрати на обслуговування та управління)
За однорідністю ресурсів	Матеріальні витрати	Витрати матеріальних цінностей, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	Витрати на оплату праці	Витрати на оплату праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	Відрахування на соціальні заходи	Відрахування на соціальні заходи, розраховані від фонду оплати праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	Амортизація	Суми амортизаційних відрахувань на транспортні засоби, які знаходяться в технічній експлуатації

	Інші витрати	Інші витрати, пов'язані з технічною експлуатацією автотранспортних засобів
За статтями витрат	Витрати пального	Витрати паливно-мастильних матеріалів для технічної експлуатації автотранспортних засобів
	Знос автомобільної гуми та акумуляторів	Сума амортизаційних відрахувань на автомобільні шини, що експлуатуються, витрати на їх відновлення
	Ремонт і технічне обслуговування	Сума витрат на проведення ремонту і технічного обслуговування автотранспортних засобів та причепів
	Амортизаційні відрахування	Сума амортизаційних відрахувань на автомобільні шини, що експлуатуються, витрати на їх відновлення

В рамках дослідження розглянули на конкретному прикладі діяльність приватного підприємця з вантажоперевезень. Результати діяльності за три місяці роботи відображені в табл. 2.

Таблиця 2

Витратні та дохідні показники діяльності «ФОП-Царенко» за 2019 року

Показник	вересень	жовтень	листопад	Відхилення	
				ж-в	л-ж
Пробіг автомобіля, км	7200	6800	7400	-400	600
Дохід, тис. грн.	73440	69360	75480	-4080	6120
Витрати на пальне, тис. грн.	30600	28900	31450	-1700	2550
Витрати на мастильні матеріали, тис. грн.	2200	0	2200	-2200	2200
Витрати на ремонт і технічне обслуговування автомобіля, тис. грн.	12000	10000	11000	-2000	1000
Витрати на логістику, тис. грн.	1600	1600	1600	0	0
Сплата податків, тис. грн.	3672	3468	3774	-204	306
Єдиний соціальний внесок, тис. грн.	1100	1100	1100	0	0
Прибуток, тис. грн.	22268	24292	24356	2024	64

Результати. Аналізуючи дані таблиці 2 за період вересень-листопад, видно, що дохід зріс на 2040 тис. грн. або 2,8%. Динаміка доходу підприємства з перевезення залежить від пробігу автомобіля та ціни за 1 км, в даному періоді ціна за 1 км становила 10,20 грн. Витрати на пальне також залежать від пробігу транспортного засобу, витрат пального на 100 км та його ціну, в нашому випадку, витрати пального на 100 км – 17 л, ціна за 1 л пального становила 25 грн. Враховуючи це, ми виявили коливання витрат на пальне - за три місяці вони збільшилися пропорційно доходу на 2,8%, але при цьому витрати пального на 1 км не змінилися і становили 4,25 грн./км. Витрати на мастильні матеріали та логістику залишаються незмінними, хоча витрати на мастило у жовтні відсутні тому що мастило потрібно змінювати кожні 15000 тис. км. Незважаючи на те, що витрати з кожним місяцем підвищуються, ми

спостерігали підвищення прибутку на 9,4% або 2080 тис. грн. за три місяці, що є позитивною тенденцією.

Висновки. Отже, для підприємств автотранспорту також важливим є питання оптимізації витрат. На них слід зосередити особливу увагу, адже витрати є головним внутрішнім об'єктом в процесі управління ефективністю бізнесу. Облік витрат забезпечує отримання інформації, необхідної для оцінювання діяльності шляхом формування фінансових результатів. Для підприємця важливі можливі шляхи зниження витрат, адже високі витрати передбачають зростання ціни перевезень і відповідно гальмують зростання попиту на послуги та стримують розвиток підприємництва в цій галузі.

Список літератури.

1. Босняк М.Г. Вантажні автомобільні перевезення. Київ: Слово, 2010. 408 с.

2. Кость І.П., Будник С.І., Нікіпчук С.В. Організація внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів автомобільним транспортом. Львів: Сполом, 2012. 148 с.

3. Наводворська В. В., Богатчук Д. В. Особливості формування витрат на автотранспортних підприємствах. URL: http://www.rusnauka.com/32_PWMN_2009/Economics/55321.doc.htm

4. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Особливості діяльності автотранспортних підприємств та їх вплив на організацію обліку витрат і формування собівартості автотранспортних перевезень. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2014. 133139 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2014_1_28

5. Захожай В.Б., Базась М.Ф., Матюха М.М., Базась В.М. Бухгалтерський облік в галузях економіки: підруч. К.: МАУП, 2005. 698 с.